

Genomförande av PSI-direktivet

Gustaf Johnssén
Finansdepartementet

Finansdepartementet

Finansdepartementet

9 § Jemte Rättegångs och andre ofwannämde Handlingar skal thet ock stå hwar och en Part fritt, som hafwer någon sak eller något annat thess rättighet rörande mål uti hwad Domstol eller Publict Wärk thet wara må, såsom ock in för Oss Sjelfwe, Riksens Ständer, theras Deputationer och Utskott, til at theröfwer låta trycka en Berättelse eller så kallad Species Facti, med the thertil hörande Handlingar, som han för sig nödigt pröfwar:

10 § Yttermera varder tryckning tillåten af alla de domar och utslag, resolutioner, rescripter, instructioner, constitutioner, reglementer och privilegier med mera dylikt af hvad art och beskaffenhet de vara måge, som för detta äro utgångne och än vidare utgå ifrån vår rådcammare och cancellie, departements eller expeditioner samt våre och riksens hof- och öfverrätter och collegier tillika med deras och andre ämbetsmäns ämbetsbref; hit höra ock alla societeters och värks samt enskildte personers memorialer, ansökningar, projecter och förslager, betänkande, besvär med utslag och svar derå, såsom ock alla ämbetsmäns bevisliga så laglige som olaglige göromål och förrättningar med hvad sig dervid tilldragit, nyttigt eller skadeligt.[---]

10 § [---] Och bör till den ändan uti alla archiver fri tillgång lemnas att sådane handlingar få in loco afskrifva eller i bevittnad afskrift utbekomma, och det vid ansvar till görandes, som uti 7 § av denna förordning stadgadt är.

Historien

- **Tillgång till handlingar för vidareutnyttjande sedan 1766**
- **Omfattande insamling och behandling av information i förvaltningen**
- **Som huvudregel får offentlig information (upprättade handlingar) fritt vidareutnyttjas**
- **Elektroniskt tillgängliga informationssamlingar av hög kvalitet**

Utgångsläget: myndighetsperspektiv

- **Vissa myndigheter har till uppgift att tillhandhålla information**
 - Mot avgift, eller
 - Avgiftsfritt
- **Informationsresurser finansieras på olika sätt**
 - Anslag
 - Avgifter

Utgångsläget: marknadsperspektiv

- **Vissa myndigheter förädlar information i konkurrens med andra aktörer**
- **Villkor, rutiner och upplägg varierar mellan myndigheter**
- **Myndigheter kan tillämpa olika villkor för olika vidareutnyttjare**
- **Etablerade marknadsaktörer och nya entreprenörer har olika förutsättningar**

Utgångsläget: rättsligt perspektiv

- 2 kap. TF
- Offentlighets- och sekretesslagen
- Registerförfattningar
- Rättsinformationsförordningen
- Upphovsrättslagen
- Konkurrenslagen
- Myndighetsinstruktioner m.m.

Sammanhanget

- **e-förvaltning**
 - Handlingsplan för elektronisk förvaltning
 - Strategi för myndigheternas arbete med e-förvaltning (e-delegationen SOU 2009:86)
- **konkurrensfrågor**
 - Förvaltningskommittén SOU 2009:118
 - Offentlig säljverksamhet Prop. 2008/09:231
- **e-offentlighetskommittén**

Aktuella initiativ

- **Lagförslag genomför PSI-direktivet (Ds 2009:44)**
- **Förslag till ytterligare genomförandeåtgärder (Ds 2009:44)**
 - Översyn av ensamrätter
 - Standardvillkor
 - Översyn av villkor och rutiner i övrigt
- **Förslag från e-delegationen (SOU 2009:86)**
 - e-tjänster som gemensamma resurser
 - Klargörande av förädlingsansvar
 - Bastjänster för informationsförsörjning
 - Tydligare samordning
- **Genomförande av INSPIRE-direktivet**

Lagförslaget i stort I

Syfte

- **Främja vidareutnyttjande**
- **God konkurrens**

Berörda rättsområden

- **Offentlig rätt (förvaltningsrätt och statsrätt)**
- **Näringsrätt (konkurrensrätt)**
- **Civilrätt**

Lagförslaget i stort II

Reglerar

- Villkor för vidareutnyttjande
- Praktiska förutsättningar för vidareutnyttjande

Reglerar inte

- Rätten att få tillgång till handlingar
- Rätten att vidareutnyttja handlingar
- Främjandeåtgärder

Lagens struktur

- Lagens tillämpningsområde 1 §
2 §
- Definitioner 3 §
- Avgifter 4 §
- Villkor 5 §
6 §
7 §
- Informationsplikter 8 §
- Behandling av en begäran om vidareutnyttjande 9 §
10 §
- Motivering av beslut 11 §
- Överklagande av beslut 12 §
13 §

Lagens struktur

Tillämpnings- område	• Lagens tillämpningsområde	1 §
		2 §
	• Definitioner	3 §
Materiella bestämmelser	• Avgifter	4 §
	• Villkor	5 §
		6 §
		7 §
	• Informationsplikter	8 §
Förfarande	• Behandling av en begäran om vidareutnyttjande	9 §
		10 §
	• Motivering av beslut	11 §
	• Överklagande av beslut	12 §
		13 §

Vilka gäller lagen för? 1 & 2 §§

1 § Omfattar samma myndigheter och andra organ, som omfattas av offentlighetsprincipen

2 § Begränsningar, lagen gäller ej

- Kultur- och utbildningsinstitutioner
- Myndigheters affärsverksamhet

Vad gäller lagen? 1 & 2 §§

1 § Villkor för vidareutnyttjande av handlingar

2 § Begränsningar

- Gäller ej tillgång till handlingar
- Ger ej myndigheten rätt att ta ut avgifter eller ställa upp villkor
- Påverkar inte rätten att vidareutnyttja i sig
- Påverkar inte bestämmelser om sekretess, integritetsskydd etc.

Definitioner 3 §: handling

- **Handling** = framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel (TF 2:3 1 st 1 men.)
- Undantag: Datorprogram

Definitioner 3 §: vidareutnyttjande

- **Vidareutnyttjande** = användning av handlingar för andra ändamål än det ursprungliga ändamål för vilket handlingarna behandlas av en myndighet
- Myndigheters användning omfattas inte, utom när användningen sker i myndighetens affärsverksamhet.

Avgifter 4 §

- Samlade avgiftsintäkter får inte överstiga de totala kostnaderna för insamling, framställning, reproduktion och spridning av handlingarna, inklusive en rimlig avkastning på investeringar.
- Bestämmelsen ger ej rätt att ta ut avgifter

Villkor 5 & 7 §§

- Villkor för vidareutnyttjande **ska vara**
 - relevanta
 - icke-diskriminerande för jämförbara kategorier av vidareutnyttjande
- Villkoren **får inte**
 - begränsa konkurrensen
 - i onödan begränsa möjligheterna till vidareutnyttjande.
- Ensamrätter är förbjudna

Informationsplikt 8 §

- En myndighet ska informera om
 - handlingar som tillhandahålls
 - avgifter
 - andra villkor för vidareutnyttjandet. Denna information ska lämnas elektroniskt om det är möjligt och lämpligt.
- Beräkningsgrunden för avgifter ska anges på begäran.

Behandling av en begäran om vidareutnyttjande

10 § En begäran om vidareutnyttjande av handlingar ska behandlas skyndsamt.

9 § Förvaltningslagens förfarandebestämmelser gäller privaträttsliga organ som ska tillämpa lagen.

Beslut

11 § Avslag på en begäran om vidareutnyttjande ska alltid motiveras.

12 § Beslut i enskilda fall får överklagas.

13 § Enskilda organ som tillämpar lagen har partsställning i domstolen.